

CONCLUSIONS SUBSEU

Ajuntament de Corbera de Llobregat

Qui sosté la vida? Les ocupacions de persones dependents al mercat laboral

14/07/2026

Sala de Plens de l'Ajuntament de Corbera de Llobregat

COMISSIÓ DE TREBALL DEL CONGRÉS ON S'EMMARCA L'ACTIVITAT

Comissió de Formació, Ocupació i Emprenedoria.

DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT (objectiu, què s'ha fet, participació, etc.)

La sessió parteix d'una pregunta que travessa tot el discurs: qui sosté la vida? La resposta, sostinguda per les dades, és clara: majoritàriament les dones, sovint de manera no reconeguda, no remunerada o infravalorada.

Desigualtat laboral i bretxa salarial

Blanca Moreno introdueix la sessió analitzant l'estructura de la desigualtat laboral. S'explica que no es pot reconèixer el treball de cures si no es reconeix prèviament que el sistema productiu i el de cures formen part de la mateixa estructura social. Es destaquen les següents dades:

- La bretxa salarial de gènere a Catalunya (19,8% de mitjana, i fins al 23% entre els 45 i 54 anys) no s'explica per diferències de formació, sinó per com organitzem socialment el treball, qui l'assumeix i com el valorem.
- La segregació horitzontal (dones concentrades en sanitat, educació i cures) i el sostre de vidre (només un 33,3% de càrrecs directius ocupats per dones) actuen conjuntament: col·loquen les dones en sectors pitjor remunerats i les frenen quan hi progressen.
- Aquesta desigualtat s'arrossega fins a la jubilació: la bretxa de pensions (-23,9%) mostra que anys de parcialitat, excedències i entrades i sortides del mercat laboral tenen un cost acumulat que les dones paguen tota la vida.

S'utilitza la metàfora del "mes gratis": a causa d'aquesta diferència salarial, és com si les dones treballessin gratuïtament des del 28 de novembre fins a final d'any. Aquesta situació es veu agreujada per la doble o triple jornada (laboral, domèstica i política) i per les interrupcions en la carrera professional per motius de cures, que el mercat acaba penalitzant econòmicament.

La devaluació de les professions feminitzades

S'analitza com les professions que es feminitzen, com les de l'àmbit sanitari o de geriatria, es devaluen socialment i econòmicament. Es posa l'exemple d'un tècnic d'ITV, que amb un grau superior cobra més per revisar cotxes que una tècnica que cuida infants o gent gran, evidenciant que la societat valora més els objectes que la vida.

També es denuncia la precarietat extrema en el sector de les residències, on sovint hi ha ràtios impossibles de complir (com dues persones per a 25 residents), el que genera negligències institucionals i un gran desgast emocional per a les treballadores. S'esmenta que termes com "vocació" s'utilitzen sovint per justificar sous baixos i condicions dures.

Cadenes globals de cures i migració

Un punt clau és el de les cadenes globals de cures: dones migrants que deixen les seves pròpies famílies als seus països d'origen per venir a cuidar persones aquí. Es reclama un reconeixement econòmic i emocional per a aquestes dones, criticant que

sovint s'ignora el "dol migratori" i l'esforç que fan. S'apunta que si el treball de cures no remunerat es pagués segons el seu valor real, el PIB del país podria créixer entre un 30 i un 40%.

Conciliació vs. Corresponsabilitat i Educació

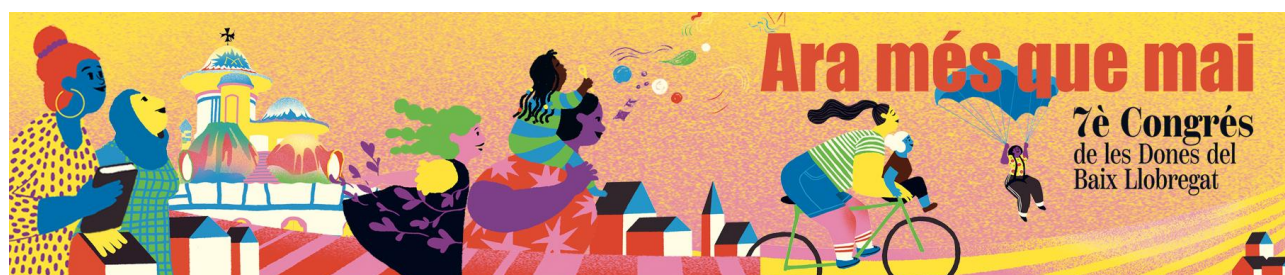
La sessió critica el concepte de "conciliació", que sovint és vist com una càrrega que només assumeixen les dones, i aposta per la corresponsabilitat. Més del 90% de les reduccions de jornada per cura i el 89,2% de les excedències per fills i filles són sol·licitades per dones. No és una qüestió de preferències individuals, sinó d'un model que dona per fet qui ha de cedir temps.

La càrrega mental —planificar, recordar, anticipar, supervisar— recau en un 73% sobre les dones, encara que els homes participin en tasques físiques puntuals. Aquest treball invisible té un cost directe en salut emocional i cansament crònic. El concepte de "conciliació" amaga sovint una pregunta incòmoda: quan una dona concilia, qui assumeix realment el temps que ella no hi pot dedicar? La resposta acostuma a ser una altra dona (mare, sogra, treballadora de la llar), no l'empresa ni l'estat.

La generació "sandvitx" (dones de 45 a 64 anys que cuiden simultàniament fills i mares/pares grans) evidencia que aquest desequilibri no és puntual, sinó una càrrega sostinguda al llarg de dècades.

El sector de les cures professionals reproduceix i amplifica aquestes desigualtats

- L'economia de les cures és una infraestructura invisible: sense treball de cura, remunerat o no, cap altra activitat econòmica seria possible. Tanmateix, si el treball no remunerat es comptabilitzés, representaria entre un 30% i un 40% del PIB.
- El sector formal (95-97% dones en el Règim d'Empleades de la Llar) arrossega discriminacions estructurals úniques, com la manca històrica de dret a prestació d'atur, i conviu amb un volum important d'economia submergida.
- Hi ha una professionalització insuficient: competències creixents (salut mental, primers auxilis, gestió tecnològica) que no es tradueixen en millor reconeixement salarial ni categories professionals equiparables a oficis masculinitzats de risc similar.
- Aquesta bretxa entre exigència i reconeixement genera un cercle viciós: manca de personal, sobrecàrrega, pitjor qualitat de vida laboral, més abandonaments i, de nou, més manca de personal.
- Les cadenes globals de cures —dones migrades que assumeixen cures a canvi de sous baixos i sense reconeixement— mostren com el problema es mercantilitza i es trasllada entre llars amb menys i més recursos, sense resoldre's.

La perspectiva de gènere és una eina d'anàlisi, no una etiqueta

- Aplicar la perspectiva de gènere significa incorporar les necessitats diferenciades de dones i homes en l'anàlisi, el disseny i l'avaluació de polítiques i programes, i no com un afegit posterior.
- Implica també fer partícips les dones —les seves experiències i preocupacions— en l'elaboració i el seguiment d'aquestes polítiques, en tots els àmbits: polític, econòmic i social.
- Sense aquesta mirada, les dades del taller (bretxes salarials, càrrega mental, precarietat en les cures) tendeixen a llegir-se com a fets aïllats, quan en realitat responen a un mateix patró estructural.

Impulsar canvis estructurals des dels diferents agents socials, econòmics i institucionals.

La finalitat ha de ser aconseguir una millora en el conveni que regeix aquest sector. Per això, esdevé necessària no només la generació d'un lobby social, sinó també la participació activa dels sindicats, de les empreses del sector i de l'administració pública, així com dels seus equips de govern. Les residències, els centres de dia i els habitatges compartits evolucionen cap a models de cura més integrals i humans, i el sector creix com a nínxol d'ocupació davant l'envelliment de la població. S'observen avenços incipients en la millora de condicions laborals via conveni col·lectiu, i el Pla Cura agilitza tràmits de dependència, tot i que resulta insuficient davant la magnitud del repte.

Només mitjançant el compromís i la coordinació entre tots els agents implicats es podran impulsar mesures que contribueixin a dignificar les ocupacions de cura, millorar les condicions laborals i salarials de les persones treballadores i reforçar el reconeixement social d'una activitat essencial per al sosteniment de la vida i el benestar col·lectiu.

El nombre d'assistents va ser de 20 persones aproximadament. Entre les persones assistents i havia treballadores gerocultores del municipi i també ciutadanes de Corbera interessades en la temàtica.

OBJECTIUS DE L'ACTIVITAT

Els principals objectius d'aquesta sessió, celebrada com una subseu del **Congrés de Dones del Baix Llobregat**, s'han centrat en la transformació social i laboral des d'una perspectiva feminista. Els punts clau han estat:

- **Reflexionar sobre el valor de les cures:** L'esdeveniment ha buscat posar en relleu el **valor social, moral i fins i tot econòmic** de la tasca que fan les dones cuidant persones dependents, una feina vital per a la "supervivència de la humanitat" que sovint no es reconeix.
- **Elaborar un Pla de polítiques feministes:** Les conclusions extretes d'aquestes sessions de treball serviran per crear un **pla d'actuació per a tota la comarca** i els seus municipis, amb l'objectiu que les polítiques feministes millorin la vida de les dones i de la societat en general.
- **Aportar propostes al Congrés:** Les reflexions sobre el **mercat laboral, l'ocupació, la formació i l'emprenedoria** s'integraran en un document elaborat per expertes que es debatrà en el congrés principal els dies 23 i 24 d'octubre.
- **Dignificar i professionalitzar el sector de les cures:** S'ha posat un èmfasi especial en la necessitat de **millorar les condicions laborals**, reconèixer les competències professionals i lluitar contra la devaluació de les professions feminitzades.
- **Reivindicar la llibertat d'elecció:** Un dels objectius fonamentals és que el fet de sostenir la vida i cuidar persones sigui una **opció triada lliurement** i no una obligació imposada a les dones pel simple fet d'haver nascut dones.
- **Combatre la desigualtat i la violència:** L'esdeveniment també ha buscat identificar les causes de la **bretxa salarial** (situada al voltant del 20%) i utilitzar l'educació en la cura com una eina per prevenir la violència masclista i fomentar la **corresponsabilitat**.

CONCLUSIONS (principals idees i propostes)

- Es denuncia la **bretxa salarial** i la precarietat que pateixen les dones, reivindicant que sostenir la vida ha de ser una opció lliure i no una obligació imposada pel gènere.

- Es destaca la importància de la **professionalització i la formació** per dignificar el sector, especialment en l'àmbit de les residències i l'atenció a la dependència.
- Es subratlla la necessitat de passar de la conciliació a la **corresponsabilitat**, posant èmfasi en el paper de les polítiques feministes per transformar les condicions laborals.
- És necessari **generar iniciatives que impliquin els diferents agents socials, econòmics i polítics** per promoure canvis que contribueixin a la millora de les condicions laborals del sector de les cures. La col·laboració entre administracions, sindicats, empreses i societat civil és clau per avançar cap a un major reconeixement i dignificació d'aquestes ocupacions essencials.
- Es posa de manifest el pes de la **càrrega mental** i la invisibilitat d'una tasca que és indispensable per a la supervivència de la societat.

Les dades exposades al llarg del taller convergeixen en una mateixa idea: les cures sostenen la vida i l'economia, però són el treball pitjor pagat, menys protegit i menys reconegut socialment. Revertir això no és només una qüestió de sensibilitat individual, sinó de decisions col·lectives: com organitzem el temps, com valorem econòmicament la cura, quines professions dignifiquem i a qui responsabilitzem de sostenir la vida. La perspectiva de gènere ofereix el marc per fer aquesta lectura i, sobretot, per orientar l'acció cap a un repartiment més just i corresponsable de les cures.

Finalment, es presenten experiències positives, com la formació a mida impulsada per l'**Ajuntament de Corbera** per a professionals del sector de les cures. Aquesta iniciativa ajuda a homologar competències i a crear xarxa entre les treballadores, millorant la seva autoestima i perspectives professionals. El debat tanca amb la crida a crear **associacions o col·legis professionals** de cuidadores per fer lobby i pressionar per millors convenis col·lectius.

La sessió conclou reafirmant que les cures són una responsabilitat col·lectiva i que les polítiques feministes són l'única via per dignificar tant les treballadores com les persones cuidades.

